

Złote kotwice – wartościowy warsztat¹

Monika Mazur-Mitrowska

Cel główny

- uświadomienie uczestnikom roli wartości w życiu zarówno prywatnym jak i zawodowym, ustalenie indywidualnej hierarchii wartości
- zrozumienie konsekwencji wyborów aksjologicznych w perspektywie przyszłości zawodowej

Cele szczegółowe

Uczeń

- identyfikuje wartości ogólnożyciowe i zawodowe
- ustala swoją hierarchię wartości odnoszących się do życia prywatnego i zawodowego
- poznaje wiodące tendencje dotyczące preferowanych wartości uczniów w swojej klasie poprzez wyłonienie rankingu najczęściej wybieranych wartości i odpowiadającym im celów w obszarze ogólnożyciowym i zawodowym
- poznaje preferowane przez siebie kategorie wartości na podstawie autorskiego narzędzia online **Moja hierarchia wartości** /plik html w załączeniu/
- poznaje swoje Kotwice Kariery /badanie kwestionariuszem **Kotwic Kariery E. Scheina**/
- zapoznaje się z formami zatrudnienia, jakie mogą być konsekwencją wyboru preferowanych wartości zawodowych

Metody pracy

- mini-wykład
- praca indywidualna (**Moja hierarchia wartości** – narzędzie online, kwestionariusz **Kotwic Kariery E. Scheina**)
- praca grupowa
- dyskusja kierowana
- sondaż

Środki dydaktyczne

- Tablica/flipchart lub w wersji zdalnej: komputer, aplikacja Jamboard /jamboard.google.com/
- Karteczki samoprzylepne, pisaki
- Autorskie narzędzie online **Moja hierarchia wartości** /plik html w załączeniu/
- Arkusze Kwestionariusza **Kotwic Kariery E. Scheina**

Przewidywany czas realizacji: 3h lekcyjne

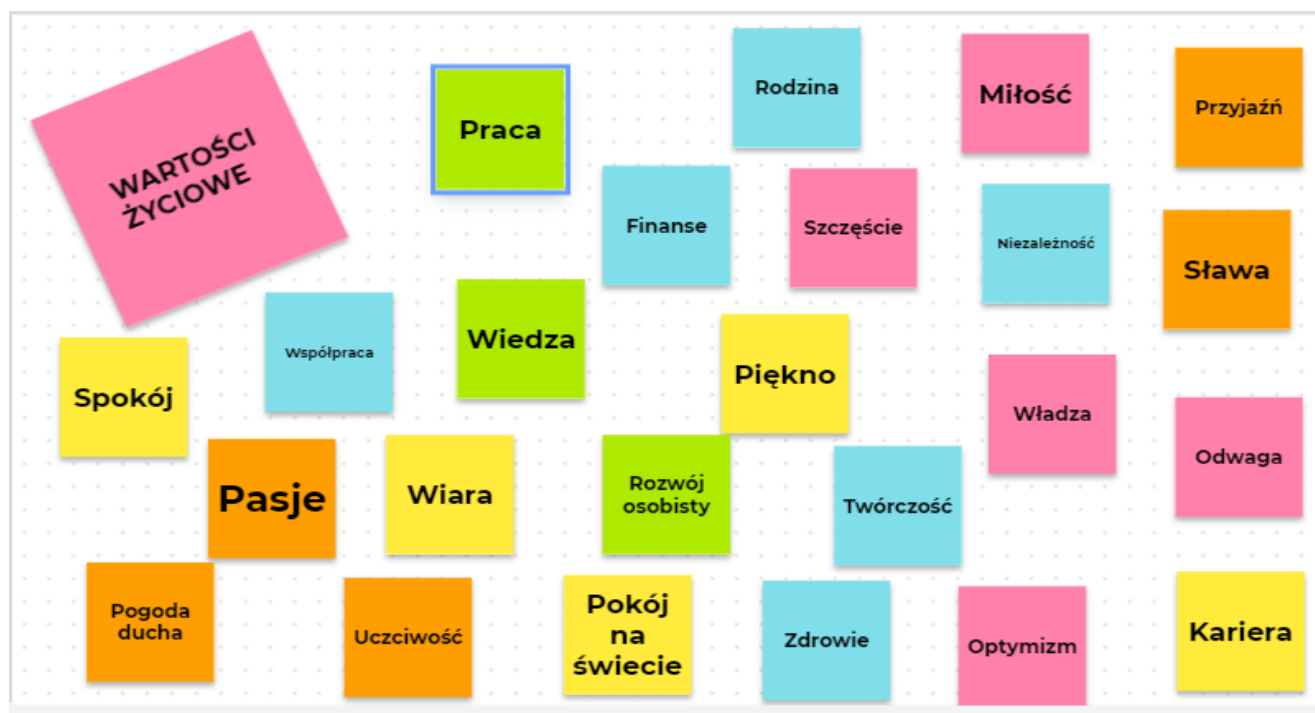
¹ Scenariusz jest przeznaczony do pracy indywidualnej i grupowej przy realizacji następujących treści programowych z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII, uczeń określa własną hierarchię wartości i potrzeb, wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową, określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby, załącznik nr 3 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325).

Proponowane sytuacje dydaktyczne:

I Wartości ogólnozyciowe

Warsztaty składają się z dwóch części, w pierwszej prowadzący określa zakres tematyczny zajęć oraz cele, następnie definiuje kluczowy termin „wartość”, ukazuje zagadnienie w szerszym kontekście filozoficznym oraz podejmuje dyskusję czy wartości zmieniają się w ciągu naszego życia, czy uczniowie znają sytuacje, gdzie dochodzi do konfliktu wartości.

Po wprowadzeniu, następuje właściwa część zajęć, polegająca na zaktywizowaniu uczestników do wypisania jak największej liczby wartości, określanych jako „wszystko, co może być cenne dla ludzi”. Tę część można przeprowadzić w formie stacjonarnej lub zdalnej, wykorzystując np. tablicę Jamboard /jamboard.google.com/.

Przykładowe wykonanie ćwiczenia w aplikacji Jamboard

Po wpisaniu na tablicy/flipcharcie/elektronicznej tablicy jamboard przez uczniów różnych wartości, ich kolejnym zadaniem jest indywidualna refleksja nad tą panoramą i dokonanie wyboru najważniejszych dla każdego z nich wartości i ułożenie ich w hierarchii zgodnie z punktacją od 10 pkt do 1 pkt. Po zakończeniu zadania, uczeń przekazuje nauczycielowi anonimową kartkę ze swoimi wyborami. Jest to podstawą do przeprowadzenia mini-sondażu, rankingu preferowanych wartości w danej klasie. W rezultacie otrzymujemy informację, które wartości są znaczące dla uczniów. Po tej części można zainicjować dyskusję, zwięńczającą pierwszą część warsztatów.

II Wartości zawodowe

Drugą dwugodzinną część warsztatów rozpoczynamy od wprowadzenia, dotyczącego wartości w odniesieniu do sfery zawodowej. Następnie zachęcamy uczniów do wpisania na tablicy/flipcharcie bądź w wirtualnej przestrzeni wartości odnoszących się do pracy zawodowej. Staramy się, aby każdy

uczeń był aktywny i przekazał jakąś propozycję. Również w tym przypadku prosimy uczniów o stworzenie układu/hierarchii wartości zawodowych, ważnych w kontekście ich wizji zawodowej.

Przykładowe wykonanie ćwiczenia w aplikacji Jamboard

Uczniowie tworzą indywidualnie hierarchię własnych wartości zawodowych, podobnie jak poprzednio wybierają wartości istotne, stosując skalę od 10pkt do 1pkt; następnie nauczyciel zbiera anonimowe karteczki od uczniów z ich propozycjami i również zlicza wyniki, dotyczące wartości o najwyższej punktacji. Uczniowie otrzymują informacje zbiorcze o preferencjach całej grupy. Nauczyciel inicjuje dyskusję, zapraszając następnie do wypełnienia autorskiego **narzędzia online Hierarchia wartości zawodowych** (w załączeniu). Narzędzie zawiera wykaz wartości zawodowych podzielonych na kategorie ujęte metaforycznie:

METAFORYCZNA NAZWA	OPIS KATEGORII	PRZYKŁADOWE WARTOŚCI
MAM TĘ MOC	rozwój, nauka, samodoskonalenie	rozwój osobisty, uczenie się, samorealizacja, kreatywność, innowacyjność
WIEM, DOKĄD ZMIERZAM	celowość, sens, zgodność z misją	praca z sensem, zgodność z misją firmy, praca w zgodzie z wartościami
RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ	relacje, współpraca, zaufanie	współpraca, zaufanie, lojalność, mentorstwo, dobre relacje
BEZPIECZNA PRZYSTAŃ	stabilność, bezpieczeństwo, przejrzystość	stabilność finansowa, bezpieczeństwo zatrudnienia, przejrzystość zasad

METAFORYCZNA NAZWA	OPIS KATEGORII	PRZYKŁADOWE WARTOŚCI
NA WŁASNYCH WARUNKACH	autonomia, decyzyjność, elastyczność	autonomia, możliwość podejmowania decyzji, elastyczność, praca zdalna
WIDZĘ, ŻE SIĘ LICZĘ	uznanie, wpływ, prestiż	uznanie, możliwość awansu, prestiż, możliwość wpływu
BALANS TO PODSTAWA	równowaga, regeneracja, życie poza pracą	równowaga praca–życie, możliwość odpoczynku, przestrzeń na pasję, czas na refleksję
ZASADY SĄ WAŻNE	etyka, różnorodność, sprawiedliwość	etyka zawodowa, różnorodność i inkluzywność, jasna komunikacja
DZIAŁAM SKUTECZNIE	efektywność, organizacja, wsparcie	efektywność, wsparcie przełożonych, jasna struktura

Uczeń wybiera 15 najważniejszych dla siebie wartości:

HIERARCHIA WARTOŚCI ZAWODOWYCH

Kliknij, aby wybrać 15 wartości, które są dla Ciebie najważniejsze w pracy i życiu zawodowym.

Rozwój osobisty

Uczenie się przez całe życie

Samorealizacja

Kreatywność

Innowacyjność

Możliwość eksperymentowania

Praca z sensem

Zgodność z misją firmy

Praca w zgodzie z wartościami

Wpływ społeczny

Możliwość wpływu na kierunek firmy

Współpraca

Zaufanie

Lojalność

Mentorstwo

Dobre relacje w pracy

Praca zespołowa

Stabilność finansowa

Bezpieczeństwo zatrudnienia

Przejrzystość zasad

Autonomia

Możliwość podejmowania decyzji

Elastyczność czasu pracy

Możliwość pracy zdalnej

Odpowiedzialność

Uznanie i docenienie

Możliwość awansu

Prestiż

Władza

Równowaga praca–życie

Możliwość odpoczynku i regeneracji

Przestrzeń na pasję

Czas na refleksję

Etyka zawodowa

Różnorodność i inkluzywność

Jasna komunikacja

Efektywność

Wsparcie przełożonych

Pokaż moją hierarchię

Przykładowe wykonanie zadania z wykorzystaniem autorskiego narzędzia online *Moja hierarchia wartości*

Na tej podstawie uzyskuje wynik w postaci preferowanej kategorii, która wynika z wyborów aksjologicznych. Po wykonaniu zadania nauczyciel inicjuje dyskusję i podsumowuje wypowiedzi uczniów.

Mam tę moc (6 wartości)

Samorealizacja

Uczenie się przez całe życie

Rozwój osobisty

Innowacyjność

Możliwość eksperymentowania

Kreatywność

Wiem, dokąd zmierzam (3 wartości)

Praca z sensem

Zgodność z misją firmy

Możliwość wpływu na kierunek firmy

Na własnych warunkach (2 wartości)

Elastyczność czasu pracy

Możliwość podejmowania decyzji

Widzę, że się liczę (2 wartości)

Możliwość awansu

Uznanie i docenienie

Razem możemy więcej (1 wartość)

Lojalność

Bezpieczna przystań (1 wartość)

Stabilność finansowa

Balans to podstawa

Zasady są ważne

Działam skutecznie

Wybrano wartości zawodowe: 15.
Najwięcej wartości wybrałeś(-aś) z kategorii: Mam tę moc.

Przykładowe wyniki po wykonaniu zadania z wykorzystaniem autorskiego narzędzia online *Moja hierarchia wartości*

Doradca zawodowy może zaproponować także wypełnienie kwestionariusza **Kotwice Kariery E. Scheina**, objaśniając przebieg badania. Po wypełnieniu szczegółowo omawia kolejne Kotwice, ukazując kontekst dalszych możliwych wyborów zawodowych, odnoszących się do przyszłego zatrudnienia, preferencji dotyczących form i sposobów zarobkowania, np. osoby wybierające **bezpieczeństwo i stabilizację** prawdopodobnie będą oczekiwać w przyszłości pracy stałej oraz gwarantowanego miesięcznego wynagrodzenia i umowy o pracę, osoby preferujące **wyzwanie** oraz **kreatywność i przedsiębiorczość** możliwe, że będą poszukiwać sposobu realizacji własnych pomysłów w oparciu o własną firmę, własną działalność gospodarczą, a osoby które preferują **autonomię i niezależność** mogą być skłonne do działania na rynku pracy jako: „freelancer”, „wolny strzelec”,

Podsumowanie

Zajęcia kończy dyskusja i refleksja na temat wyborów zawodowych w kontekście preferowanych wartości. W zależności od potrzeb nauczyciel może modyfikować materiał i wybierać zaproponowane narzędzia, dążąc do oczekiwanych celów procesu doradczego.